

Nybakad sjuksköterska

**– En litteraturbaserad studie om nyutexaminerade sjuksköterskors
upplevelser**

Eleonora Adamovic Elma Dervisic

**Examensarbete i omvårdnad på grundnivå
Sjuksköterskeprogrammet
Institutionen för omvårdnad, hälsa och kultur/Högskolan Väst
Vårterminen 2015**

Högskolan Väst
Institutionen för omvårdnad, hälsa och kultur
461 86 Trollhättan
Tel 0520-22 30 00 Fax 0520-22 30 99
www.hv.se

Abstract

Nybakad sjuksköterska – En litteraturbaserad studie om nyutexaminerade sjuksköterskors upplevelser

Recently graduated nurse – A literature based study of newly graduated nurses experiences

Författare	Eleonora Adamovic och Elma Dervisic
Handledare	Hildur Gunnarsdottir
Examinator	Annika Janson Fagring
Institution	Högskolan Väst, Institutionen för omvårdnad, hälsa och kultur
Arbetets art	Kandidatuppsats
Program/kurs	Sjuksköterskeprogrammet, 180 hp/Examensarbete i omvårdnad, 15 hp
Termin/år	VT/2015
Antal sidor	15

Different studies show that stress is a common feeling that newly graduated nurses experience during the first period in the profession. What causes the stress are high expectations that they have on themselves and the expectations from colleagues, as well as the fear of making a mistake while working as a nurse. Newly graduate nurses go through five stages of development from being novice to expert. The aim of this study was to describe work experiences of newly graduate nurses in hospital ward settings. The research method was a literature study based on ten qualitative articles. Articles were analyzed by using the method of Friberg (2012). Four main themes were identified: experiences of leadership; experiences of the relationship with colleagues; experiences of support; experiences of knowledge level. Colleagues and managers must respond to the needs of newly graduated nurses in an adequate way to create a friendly and supportive working environment, which in turn can contribute to the professional development of the newly graduated nurse. Nursing education should prepare students for professional careers in terms of socialization, leadership and organization.

Keywords – hospital, job experiences, new graduate nurse, nurses perspective, qualitative study

Innehåll

Inledning	1
Bakgrund	1
Den nyutexaminerade sjuksköterskan	1
Patricia Benner - Från novis till expert	2
Sjuksköterskeprofessionen	3
Problemformulering	4
Syfte	4
Metod	4
Litteratursökning	4
Urval	5
Analys	5
Resultat	5
Upplevelser av ledarskap	6
Att möta svårigheter med organisering av arbetet	6
Att plötsligt känna stort ansvar	6
Upplevelser av relationen med medarbetare	6
Att känna sig utanför gruppen	7
Att befinna sig i en hierarki	7
Upplevelser av stöd	7
Att behöva stöd från kollegor	7
Att sakna stöd från kollegor	8
Upplevelser av kunskapsnivån	8
Att erfara obalans mellan inre resurser och yttre krav	8
Att känna sig osäker i sin yrkesroll	9
Diskussion	9
Metoddiskussion	9
Resultatdiskussion	11
Upplevelser av ledarskap	11
Upplevelser av stöd	12
Slutsats	12
Praktiska implikationer	12
Förslag till fortsatt kunskapsutveckling inom sjuksköterskans kompetensområde	13
Referenser	14

Bilagor

I Översikt av informationssökning

II Översikt av analyserad litteratur

III Mall för kvalitetsbedömning av kvalitativ metod

Inledning

Längtan efter sjuksköterskelegitimationen har varit stor från början av utbildningen. Att arbeta som sjuksköterska kan många gånger upplevas stressigt, även för den erfarna sjuksköterskan. Sjuksköterskeprofessionen ställer krav som till exempel att man förväntas vara tekniskt skicklig, ha förmåga att ansvara under kontroll, att leda och utveckla omvårdnad samt att tillämpa ett vetenskapligt förhållningssätt. Hur förhåller sig då nyutexaminerade sjuksköterskor till kraven som ställs i professionen?

Cirka 4100 sjuksköterskor examineras i Sverige varje år (Statistiska centralbyrån, 2014). Enligt Rudman och Gustavsson (2011) rapporterar var femte nyutexaminerad sjuksköterska höga nivåer av utmattning under de första tre åren efter examen. Utmattningen hos de nyutexaminerade sjuksköterskorna utvecklas till depressiva symtom vilket ger dem tankar på att lämna professionen. Det som framgår är även att nyutexaminerade sjuksköterskor känner sig oförberedda på yrket och har en prestationsbaserad självkänsla (Rudman & Gustavsson, 2011).

Bakgrund

Den nyutexaminerade sjuksköterskan

Stress är en vanligt förekommande term när nyutexaminerade sjuksköterskors upplevelser av den första tiden i yrket beskrivs i forskning. Att stress upplevs har att göra med höga krav på sig själv och från kollegor samt rädsla för att göra misstag i arbetet som sjuksköterska (Duchscher, 2009; Kelly, 1998; Ohlsson, 2009).

Upplevelsen av den första tiden i yrket som sjuksköterska stämmer inte överens med den bild som sjuksköterskestudenten har skapat om den legitimerade sjuksköterskans funktion i vårdverksamheten (Duchscher, 2009; Ohlsson, 2009). Det första året som nyutexaminerad sjuksköterska kan beskrivas som ett glapp där sjuksköterskan vare sig är sjuksköterskestudent eller en mogen yrkesperson. Miljöombytet mellan högskolan och arbetsplatsen upplevs som kaotisk med en blandning av positiva och negativa känslor (Ohlsson, 2009). Duchscher (2009) benämner denna period som ”Transition shock”, där intellektuella, emotionella och sociokulturella förändringar sker hos den nyutexaminerade sjuksköterskan. Kelly (1998) beskriver hur de nyutexaminerade sjuksköterskorna anpassar sig till det verkliga arbetslivet. Anpassningen till den nya miljön och rollen skapar stress då sjuksköterskans moraliska värderingar och etiska roller påverkas. Det framgår att en av den största utmaningen hos nyutexaminerade sjuksköterskors är att försöka bevara deras moraliska värderingar (Kelly, 1998).

Nyutexaminerade sjuksköterskor har väldigt höga förväntningar på sig själva, de oroar sig över sina kliniska färdigheter och upplever en stor rädsla för att göra misstag. Det framgår också att nyutexaminerade sjuksköterskor undviker att rapportera misstag som uppstår i samband med vård av patienter. Varför detta fenomen uppstår är för att de hamnar i konflikt med sina etiska skyldigheter och rädslan för att göra misstag och dess konsekvenser. De känner skuld och skam för att de inte är den typ av sjuksköterska som de hade förväntat sig att vara (Kelly, 1998).

Det som också upplevs som en stressfaktor hos nya sjuksköterskor är att relationen till övriga yrkesgrupper i vården är mer komplex än vad sjuksköterskestudenten hade förväntat sig att den skulle vara (Ohlsson, 2009). Deras största önskan när de börjar arbeta på en avdelning

efter examen är att känna att man är en accepterad medlem i arbetsgruppen (Duchscher, 2009). Dock upplever nyutexaminerade sjuksköterskor att de inte blir accepterade som en gruppmedlem om de inte lever upp till kollegornas förväntningar (Ohlsson, 2009). Exempel på vilka förväntningar som finns är att läkare anser att den nya sjuksköterskan ska ha kännedom om alla patienters hälsotillstånd och sjuksköterskekollegorna förväntade sig att hon ska kunna hantera praktiska uppgifter. Undersköterskorna förväntar de sig att den nya sjuksköterskan ska hjälpa dem i det omvårdnadsnära arbetet (Ohlsson, 2009). Att leva upp till dessa förväntningar kan skapa stor ångest och stress hos den nyutexaminerade sjuksköterskan (Duchscher, 2009; Kelly, 1998; Ohlsson, 2009). När den nyutexaminerade sjuksköterskan med sina otillräckliga resurser försöker att tillgodose kollegornas förväntningar tvingas hon att bryta sina egna normer och värderingar för att tillfredsställa sina kollegor. Dock är det viktigaste för den nyutexaminerade sjuksköterskan att känna sig accepterad av sina medarbetare och därmed vara en lyckad sjuksköterska (Kelly, 1998).

En annan bidragande faktor till stress som Ohlsson (2009) nämner är tidsbristen under arbetsdagen. Att hela tiden försöka hinna med allt som ska göras identifierades som något nytt och icke hanterbart för den nyutexaminerade sjuksköterskan. Den enorma samordnade funktionen som sjuksköterskan har i arbetet och som tar mycket tid är något som inte framkommit tydligt under studieperioden och anses vara främmande i starten av arbetet.

Nyutbildade sjuksköterskor får oftast någon form av yrkesintroduktion på arbetsplatsen, beroende på den enskilda nyanställdes erfarenhet och behov. De nyutexaminerade sjuksköterskor som har fått en kort introduktion i yrkesverksamheten stöter på fler problematiska situationer än en sjuksköterska som fått en längre introduktion. Svårigheter som kan uppstå vid en för kort introduktionsperiod är hanteringen av den arbetsledande uppgiften och vad man ska tillta för åtgärder vid akuta situationer (Olsson, 2009).

Som en konsekvens av denna upplevda stress under första tiden rapporterar nyutexaminerade sjuksköterskor att de känner sig utmattade både psykiskt och fysiskt. Utmattningen beror på stressen, oron och osäkerheten över arbetet som sjuksköterska. De lever med den ständiga oron över att de ska ha gjort allt som förväntats av dem. En ytterligare konsekvens av detta var störd sömn, vilket ledde dem in till en ond cirkel av utmattningssymtom (Duchscher, 2009).

Patricia Benner - Från novis till expert

Patricia Benner (1993) beskriver de olika prestations- och utvecklingsnivåer en sjuksköterska går igenom under sin yrkeskarriär.

Noviser förväntas prestera trots avsaknad av klinisk erfarenhet och utförandet av arbetet är oftast begränsat. Till novisen hör oftast sjuksköterskestudenter under första året på utbildningen. Noviser saknar bakgrundsförståelse för situationer och när de kommer till en ny klinisk verksamhet har de ingen uppfattning av sammanhanget av de tidigare inlärd lärobokstermerna. Det är inte endast nyutexaminerade sjuksköterskor eller sjuksköterskestudenter som är noviser, även sjuksköterskor med lång erfarenhet som börjar arbeta inom ett helt nytt område hör också till noviserna.

En *avancerad nybörjare* kan uppvisa godtagbara prestationer med tillräcklig bakomliggande kunskap och hit hör den nyutexaminerade sjuksköterskan. Nu har sjuksköterskan skaffat erfarenhet och klarat tillräckligt många verkliga situationer för att ha utvecklats i yrkesrollen.

Den avancerade nybörjaren har lärt in de steg-för-steg instruktioner i omvårdnadsarbetet och kan arbeta utan dem. Noviser och avancerade nybörjare kan dock ännu inte uppfatta en omvårdnadssituation helt. Dels för att de är nya och främmande situationer och dels för att den nya sjuksköterskan måste koncentrera sig på vad för kunskap hon redan har för att kunna bedöma situationen. Den kliniska avancerade nybörjaren behöver stöttning från medarbetare. Särskilt stöd behövs vid prioritering av omvårdnadsarbetet, eftersom den avancerade nybörjaren använder sig av riktlinjer i arbetet börjar nu denna märka olika mönster i omvårdnadsarbetet.

Den *kompetenta sjuksköterskan* har arbetat under två till tre år i samma kliniska verksamhet. Att utveckla sin kompetens betyder att medvetet börja inse sina handlingar som långsiktiga mål. Sjuksköterskan är nu varse om vilka handlingar som anses vara betydelsefulla och vilka som kan lämnas utan några negativa konsekvenser. Planen som sjuksköterskan arbetar efter är medveten med en kritisk och analytisk grund. Hon kan nu behärska och ha kontroll över oförutsedda händelser som kan uppstå i det dagliga arbetet. Den medvetna och analytiska planen sjuksköterskan arbetar utefter bidrar till att arbetet blir effektivt och organiserat utfört. Dock saknar den kompetenta sjuksköterskan snabb skicklighet och anpassningsförmåga. Den kompetenta sjuksköterskan har ännu inte skaffat sig tillräckligt med erfarenhet för att kunna se helheten i en situation.

Den *skickliga sjuksköterskan* uppfattar omvårdnadssituationer som en helhet med en djupare förståelse för sammanhanget. Kunskapen inhämtas genom tidigare erfarenheter av typiska händelser som är givna för en situation. Tidigare erfarenheter gör att den skickliga sjuksköterskan kan se en situation som en helhet. Eftersom det holistiska perspektivet nu är en förmåga blir det mindre ansträngande för den skickliga sjuksköterskan att fatta egna beslut.

Expertsjuksköterskan är inte svårt att känna igen eftersom hon oftast gör kliniska bedömningar och löser komplicerade situationer utan några svårigheter. En expertsjuksköterska har en enormt stor erfarenhetsbakgrund och förlitar sig inte alltid på regler och riktlinjer i omvårdnadsarbetet längre. Sjuksköterskan som är expert kan med endast sin erfarenhet förena förståelse för en situation och utifrån den sätta in en lämplig åtgärd. Det betyder dock inte att en sjuksköterska som är expert aldrig kan göra några misstag i omvårdnadsarbetet. Istället betyder det att hon är skärpt och precis i sina bedömningar (Benner, 1993).

Sjuksköterskeprofessionen

Enligt ICN:s etiska kod för sjuksköterskor (2014) har den legitimerade sjuksköterskan en etisk kod att arbeta utefter där fyra olika områden sammanfattar riktlinjerna för det etiska handlandet. De fyra områdena handlar om sjuksköterskan i relation till allmänheten, yrkesutövningen, professionen och medarbetaren.

Bland annat ska sjuksköterskan visa omdöme när det gäller att bedöma andras kompetens för vidare delegering av ansvar. Inom yrkesorganisationen arbetar sjuksköterskan aktivt för att skapa säkra och rättvisa sociala och ekonomiska arbetsförhållanden inom sjuksköterskeprofessionen. Sjuksköterskan ansvarar även för ett gott samarbete där respekt för kollegor och medarbetare föreligger. Dessutom utvecklar och främjar sjuksköterskan säkerhet i miljön för både patienter och personal (International Council of Nurses, 2014).

I enlighet med Socialstyrelsens kompetensbeskrivning (2005) för legitimerad sjuksköterska omfattar sjuksköterskans arbetsområde omvårdnadens teori och praktik, forskning, utveckling

och utbildning samt ledarskap. Ett etiskt förhållningssätt och en helhetssyn ska prägla dessa kompetensområden. Inom omvårdnadens teori och praktik ska sjuksköterskan ha förmåga till att bland annat medverka i arbetsmiljöarbetet. Vidare beskrivs forskning, utveckling och utbildning utifrån att sjuksköterskan bland annat ska arbeta självständigt samt analysera styrkor och svagheter i den egna professionella kompetensen. Sjuksköterskan ska visa engagemang i sin personliga och professionella kompetensutveckling. Den legitimerade sjuksköterskans arbete innefattar också undervisning, handledning och bedömning av studenter. Vidare beskrivs ledarskap som bland annat innefattar arbetsledning som ställer krav på sjuksköterskans goda förmåga att systematiskt leda, prioritera, fördela och samordna omvårdnadsarbete i teamet utifrån medarbetarnas kompetensnivå. Slutligen beskrivs det att sjuksköterskan ska ha god förmåga att planera, informera, konsultera och samverka med andra aktörer i vårdkedjan (Socialstyrelsen, 2005).

Problemformulering

Den första tiden efter examen står sjuksköterskan inför många utmaningar. Inom sjuksköterskans kompetensområde ansvarar hon för att främja goda arbetsförhållanden och gott samarbete på arbetsplatsen. Forskning om den nyutexaminerade sjuksköterskan behandlar ofta rollövergången från student till sjuksköterska samt om den nyutexaminerade sjuksköterskan inom alla kontexter. Författarna till detta examensarbete upplever att forskning som belyser den sjukhusanställda nyutexaminerade sjuksköterskans upplevelser saknas. Detta är således viktigt att belysa eftersom många nyutbildade sjuksköterskor kommer att anställas inom den slutna sjukhusvården. Insikt i och förståelse för nyutbildade sjuksköterskors upplevelser är betydelsefullt för att sjuksköterskestudenten kan ges möjlighet till bättre förberedelse inför det kommande yrket. Samtidigt är det också betydelsefullt för den verksamma medarbetaren för att bättre kunna stötta de nyutexaminerade sjuksköterskorna under deras första tid som yrkesverksamma.

Syfte

Att belysa nyutexaminerade sjuksköterskors upplevelser av arbetet inom den slutna sjukhusvården.

Metod

Eftersom studiens syfte är att belysa nyutexaminerade sjuksköterskors upplevelser av arbete på sjukhus valde författarna att göra en litteraturbaserad studie med grund i analys av kvalitativ forskning. Kvalitativa artiklar valdes för att fördjupa och öka förståelsen för det valda fenomenet som ska studeras. Syftet med denna metod är att granska artiklar församman till en kunskapssammanställning där resultatet sedan kan tillämpas i praktiken (Segesten, 2012).

Litteratursökning

Databaserna Cinahl och PubMed användes för att få fram lämplig litteratur i form av vetenskapliga artiklar (Willman, Stoltz & Bahtsevani, 2011). För att få fram relevanta träffar i de båda databaserna valdes sökord ut utifrån examensarbetets syfte. Sökorden som valdes till litteratursökningen var "New graduated nurses" och "Experiences". Dessa kombinerades sedan med ekvivalenta uttryck för att bredda sökningen (Patel & Davidsson, 2011). Sökorden i den systematiska litteratursökningen redovisas i Bilaga I. Avgränsningar som valdes i litteratursökningen var artiklars publicering mellan 2005-2015, engelska och peer reviewed. Den systematiska litteratursökningen kompletterades med en osystematisk sökning där

författarna gjorde en manuell sökning av relevant litteratur via referenser och tidsskrifter. Den systematiska sökningen resulterade i nio artiklar och den osystematiska i en artikel.

Urval

Artiklar som valdes bort var de som inte svarade på examensarbetets syfte eller metod. Exklusionskriterier var artiklar som hade kvantitativ metodansats, artiklar som publicerat forskning kring nytexaminerade sjuksköterskor inom kommunal hemsjukvård, psykiatri, primärvård och intensivvård. Även forskning kring nytexaminerade sjuksköterskor utifrån erfarna sjuksköterskors perspektiv och forskning som belyste övergången från student till legitimerad sjuksköterska exkluderades. Studier som inkluderades i examensarbetet belyste forskning kring den nytexaminerade sjuksköterskan som arbetat högst tre år inom den slutna sjukhusvårdens avdelningar som motsvarar allmänsjuksköterskans kompetens. Urvalet till analysen resulterade i tio artiklar. Författarna granskade artiklarnas etiska ställningstaganden och kom fram till att samtliga valda artiklar för ett etiskt resonemang kring forskningen förutom en artikel. Artiklarna kvalitetsbedömdes enligt mall av Willman, et al. (2011), se Bilaga III.

Analys

Analysen har genomförts enligt Fribergs (2012) fem steg för analys av artiklar. Författarna har med hjälp av stegen rört sig från en helhet till delar och därifrån till en ny helhet som presenteras i examensarbetets resultat. För att undvika att hamna på sidospår höll författarna syftet i minnet under hela analysprocessen. Under steg ett har författarna med öppenhet läst artiklarna flera gånger för att få en känsla av vad de handlar om. I steg två har författarna utifrån forskningsfrågan identifierat nyckelfyndet ur varje artikels resultat genom att skriva ner dessa på respektive artikels baksida. I steg tre har författarna sammanställt artiklarnas resultat för att få en schematisk översikt. Författarna valde att skriva ned alla resultaten på postit-lappar för att lättare kunna se vad som ska analyseras. Under steg fyra relaterades de olika artiklarnas resultat till varandra genom att analysera likheter och skillnader. Detta gjorde författarna genom att gruppera postit-lappar som hade liknande resultat. Likheterna och skillnaderna växte sedan fram till huvudteman och underteman. Författarna funderade hela tiden om det fanns andra sätt att formulera resultaten än det som framkom. Slutligen formulerade författarna resultatet till examensarbetet med grund i de nya huvudteman och underteman (Friberg, 2012).

Resultat

I följande tabell presenteras resultatet i form av de huvudteman med underteman som framkom under analysen av de valda artiklarna.

Upplevelser av ledarskap	Upplevelser av relationen med medarbetare	Upplevelser av stöd	Upplevelser av kunskapsnivån
Att möta svårigheter med organisering av arbetet	Att känna sig utanför gruppen	Att behöva stöd från kollegor	Att erfara obalans mellan inre resurser och yttre krav
Att plötsligt känna stort ansvar	Att befinna sig i en hierarki	Att sakna stöd från kollegor	Att känna sig osäker i sin yrkesroll

Upplevelser av ledarskap

Huvudtemat handlar om nyutexaminerade sjuksköterskors upplevelser av ledarskapsrollen. Underteman som framkom var att möta svårigheter med organiseringen av arbetet och att plötsligt känna stort ansvar.

Att möta svårigheter med organisering av arbetet

Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde svårigheter med att organisera omvårdnadsarbetet d.v.s. att planera, prioritera och delegera arbetet (Bisholt, 2012; Ekström & Idvall, 2015; Jackson, 2005; O'Shea & Kelly, 2007). Prioritering och delegering upplevdes vara svårt när deltagarna saknade yrkeserfarenhet och kunskap om organisationen och rutinerna på avdelningen. De upplevde också att svårigheten i ledarskapsrollen var förbunden med att de var ifrågasatta och inte accepterade som arbetsledare av sina medarbetare. Att deltagarna inte var accepterade som arbetsledare var förknippat med deras brist på yrkeserfarenhet (Ekström & Idvall, 2015). Det framgick att deltagarna tyckte att högskoleutbildningen hade förberett dem inför enskilda uppgifter väl, men att sjukvårdsarbetet var mycket mer komplicerat än så (Bisholt, 2012; Odland, Sneltvedt & Sörlie, 2014). Deltagarna upplevde att de var totalt oförberedda på organisations- och ledarskapsrollen sjuksköterskeyrket innefattar (O'Shea & Kelly, 2007). De upplevde att deras självförtroende var förknippat med hur bra organisationsförmåga de hade under arbetet. Att ha kontroll över patienternas tillstånd gav dem känslan av att ha uppnått ett bra arbete och därmed fick deltagarna ett bättre självförtroende. Att inte kunna organisera arbetet med planering och prioritering upplevdes försvåra rollen som yrkesverksam sjuksköterska (Jackson, 2005).

Att plötsligt känna stort ansvar

Det upplevdes skrämmande och svårt att plötsligt ha ett stort ansvar och att stå på sina egna ben (Kelly & Ahern, 2009; Odland et al., 2014; O'Shea & Kelly, 2007; Wangensteen et al., 2008). Detta upplevde deltagarna trots att de kände sig väl förberedda på ansvaret. Att vara ansvarig sjuksköterska upplevdes som svårast då deltagarna inte hade någon översyn över sina patienter. När deltagarna inte hade en bra översyn upplevdes det svårare att ansvara för att delegera över uppgifter till övrig omvårdnadspersonal. Detta ledde till att rollen som ansvarig sjuksköterska kändes svårhanterlig. Efter ett år av arbete upplevde deltagarna dock att de hade utvecklat sin yrkesroll som arbetsledare och därmed kändes det stora ansvaret lättare att hantera (Wangensteen et al., 2008). Deltagarna upplevde svårigheter att ha ansvar för att ta avgörande beslut i akuta situationer (Kelly & Ahern, 2009). De upplevde att de saknade kunskap om och var oförberedda på akuta situationer. Det framkom även att nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde att de var lämnade ensamma med ett stort ansvar (Kelly & Ahern, 2009; O'Shea & Kelly, 2007).

Lovely from a 40% view but horrible from a 60% view... Lovely, I mean after all you have your qualification after three years. You have worked hard for it and horrible for the fact of the responsibility, you are just thrown there and left there and I hadn't a clue. - Participant 1 (O'Shea & Kelly, 2007, s. 1537)

Upplevelser av relationen med medarbetare

Huvudtemat handlar om hur nyutexaminerade sjuksköterskor upplever att relationen med medarbetare är på sjukhusavdelningen de arbetar på. Underteman som framkom var att känna sig utanför gruppen och att befinna sig i en hierarki.

Att känna sig utanför gruppen

De nyutexaminerade sjuksköterskorna upplevde att de kände sig utanför arbetsgruppen på sjukhusavdelningen (Deppoliti, 2008; Jackson, 2005; Kelly & Ahern, 2009; Malouf & West, 2011). Detta gav upphov till känslor som oro och ångest eftersom de ansåg att deras arbetsförmåga var mycket begränsad när de var utslutna ur gruppen (Kelly & Ahern, 2009; Malouf & West, 2011).

Deltagarna upplevde sig osynliga och icke accepterade som medarbetare, de kände sig inte välkomna i arbetsgruppen (Kelly & Ahern, 2009). Deltagarna upplevde rädsla att framstå som okunnig i yrkesrollen. Att framstå som okunnig inför kollegorna upplevdes vara avgörande för om de skulle bli accepterade av arbetsgruppen eller inte (Malouf & West, 2011).

Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde att det var viktigt att passa in och vara en accepterad medlem i den sociala gruppen för att känna sig bekväm i yrkesrollen som sjuksköterska. Känslan av att passa in var en förutsättning att kunna vara professionell i yrket och att kunna ge bästa möjliga vård till patienterna (Deppoliti, 2008). Det framkom också att det underlättade för sjuksköterskorna att arbeta med medarbetare som man kom väl överens med (Jackson, 2005).

When I first started work in the hospital I felt like an alien, I'd walk onto the ward and nobody would speak to me, nobody would acknowledge me at all, not even to say hello. Then I noticed that it was the same for all graduates. - Natasha (Kelly & Ahern, 2009, s. 913)

Att befinna sig i en hierarki

Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde maktspel och att de var lägst i rangordningen av status på avdelningen. Deltagarna upplevde att de blev förödmjukade och kränkta av de erfarna sjuksköterskorna på avdelningen. Att uppleva svårigheter i relationen med sjuksköterskekollegor var något som deltagarna inte alls var förberedda på (Deppoliti, 2008; Ekström & Idvall, 2015; Kelly & Ahern, 2009). Deltagarna upplevde att det var särskilt svårt att arbeta med erfarna sjuksköterskor och speciellt med dem som inte hade universitetsutbildning (Kelly & Ahern, 2009). Deltagarna förklarade att det fanns ett payback system där erfarna sjuksköterskor hade en tendens att ge tillbaka sin negativa erfarenhet gentemot den nyutexaminerade sjuksköterskan när de sedan själva blir den erfarna sjuksköterskekollegan (Deppoliti, 2008).

Deltagarna upplevde att de erfarna sjuksköterskorna tyckte att det bästa sättet att behandla nyutexaminerade sjuksköterskor var att förödmjuka dem och trycka ner dem i syfte att få dem att utvecklas. Detta gav upphov till känslor som besvikelse och ledsamhet. Deltagarna kände sig nedvärderade av de erfarna sjuksköterskor när de frågade om något som de var osäkra på. Deltagarna upplevde att de fick de tyngsta arbetsuppgifterna och att de alltid fick gå på lunchrast sist av alla. Det upplevdes av deltagarna att arbetsmiljön var mycket vänligare när det fanns fler män på avdelningen (Kelly & Ahern, 2009). Det framgick också att deltagarna kände sig övergivna och ignorerade av medarbetarna, vilket gav upphov till känslor som frustration och besvikelse (Ekström & Idvall, 2015).

Upplevelser av stöd

Huvudtemat handlar om hur nyutexaminerade sjuksköterskor upplever stöd från sina kollegor. Underteman som framkom var att behöva stöd från kollegor och att sakna stöd från kollegor.

Att behöva stöd från kollegor

Nyutexaminerade sjuksköterskor upplever stort behov av stöd under den första tiden som sjuksköterska (Glynn & Silva, 2013; Deppoliti, 2008; Jackson, 2005; Odland et al., 2014). Det framkom att nyutexaminerade fick mest stöd av andra nyutexaminerade sjuksköterskor

(Kelly & Ahern, 2009). Deltagarna upplevde att de kände sig mer trygga i sitt arbete när de hade fått stöd och hjälp av sina kollegor (Odland et al., 2014). Feedback upplevdes som en stor komponent i det som uttrycktes som stöd. De nytexaminerade sjuksköterskorna upplevde att de inte fick den feedback från medarbetare de hade önskat. De var ständigt oroadade över att de kanske kunde ha gjort arbetet på ett annat sätt istället. Att få feedback är nödvändigt för att få motivation att utföra ett bra arbete och att kunna känna tillfredsställelse (Jackson, 2005).

Having support ... I think support plays a major part, because even if you're not sure of something and you sort of do it, you do it when you're more or less like scared, but when people are confident in you that fear sort of goes. - Participant 2 (Jackson, 2005, s. 92)

Att sakna stöd från kollegor

Deltagarna uppgav att de inte fick stöd av erfarna sjuksköterskor (Bisholt, 2012; Glynn & Silva, 2013; Jackson, 2005; Kelly & Ahern, 2009). De upplevde en risk för patientsäkerheten när de erfarna sjuksköterskorna inte ville hjälpa och stötta dem i omvårdnadsarbetet (Kelly & Ahern, 2009). De nytexaminerade sjuksköterskorna uppskattade konstruktiv kritik för att kunna utvecklas (Glynn & Silva, 2013). Dock var de erfarna sjuksköterskor mer benägna att kritisera den nytexaminerade sjuksköterskan när hen begått ett misstag i samband med vård av patient (Bisholt, 2012). Att diskutera och reflektera över sina handlingar med kollegor uppskattades av de nytexaminerade sjuksköterskorna eftersom de upplevde att detta gynnade utvecklingen av deras yrkeskompetens (Bisholt, 2012; Jackson, 2005). Dock saknade många sjuksköterskor någon att reflektera och räta ut frågetecken med (Ekström & Idvall, 2015).

Upplevelser av kunskapsnivån

Huvudtemat handlar om att nytexaminerade sjuksköterskor upplever en brist på kunskap i förhållande till kunskapen som krävs som legitimerad sjuksköterska. Underteman som framkom var att erfara obalans mellan inre resurser och yttre krav och att känna sig osäker i sin yrkesroll.

Att erfara obalans mellan inre resurser och yttre krav

De nytexaminerade sjuksköterskorna upplevde brist på kunskap i förhållande till kunskapen som krävs i yrkesrollen (Bisholt, 2012; Deppoliti, 2008; Glynn & Silva, 2013; Jackson, 2005; Odland et al., 2014; O'Shea & Kelly, 2007; Wangensteen et al., 2008).

Nytexaminerade sjuksköterskor upplevde att de hade teoretisk kunskap om hur en uppgift skulle utföras men saknade dock tillräcklig yrkesskicklighet för att kunna genomföra den. Därför ville deltagarna ha detaljerade och tydliga demonstrationer av omvårdnadsåtgärder av erfarna sjuksköterskor. Deltagarna upplevde att de på grund av sina otillräckliga kunskaper och erfarenheter kunde sätta patienten i fara och var därför i behov av vidare kunskap och utveckling av sin kompetens (Bisholt, 2012).

Det framgick att deltagarna ville ha och behövde mer kunskap i yrkesrollen (Bisholt, 2012; Deppoliti, 2008). Deltagarna var medvetna om sina kunskapsbrister och kände sig ofullständiga i sina kliniska färdigheter (O'Shea & Kelly, 2007). Nytexaminerade sjuksköterskor upplevde att erfarna sjuksköterskors hjälp var nödvändig för att fylla i deras luckor i den teoretiska kunskapen och kliniska erfarenheter. Erfarna sjuksköterskor ansågs vara en källa till nya kunskaper (Glynn & Silva, 2013). När deltagarna hade all kunskap om sina patienter som krävdes kunde de i sin tur ge god omvårdnad (Jackson, 2005). Erfarna sjuksköterskor förväntade sig att de nytexaminerade sjuksköterskor skulle kunna mer än vad de gjorde (Glynn & Silva, 2013).

There are big challenges and you have very little experience to handle them. There are also demands and expectations about a high level of accomplishment. You simply got very frustrated and have a strong feeling of deficiency ... and then I was so exhausted I just wanted to sleep. (Odland et al., 2014, s. 540)

Att känna sig osäker i sin yrkesroll

Deltagarna upplevde stor osäkerhet i omvårdnadsarbetet (Ekström & Idvall, 2015; Malouf & West, 2011; Odland et al., 2014; O'Shea & Kelly, 2007; Wangensteen et al., 2008). De upplevde att osäkerheten var förknippad med kunskapsbristen i förhållande till kunskapskravet i professionen. Deltagarna upplevde att det ställdes allt för höga krav och förväntningar på dem vilket ledde till en känsla av otillräcklighet (Odland et al., 2014). Nyutexaminerade sjuksköterskor var osäkra på när de behövde tillkalla läkare till avdelningen. De kände sig beroende av skriftliga instruktioner för att utföra enkla uppgifter eftersom de saknade självförtroende att arbeta självständigt (O'Shea & Kelly, 2007; Wangensteen et al., 2008). Deltagarna kände sig osäkra kring läkemedelshantering och de kände att det var svårt att administrera läkemedel utan uppsikt från erfaren sjuksköterska (O'Shea & Kelly, 2007). Nyutexaminerade sjuksköterskor beskrev att deras kommunikation med läkarna förbättrades när de fick mer arbetserfarenhet (Deppoliti, 2008). De nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde tillfredställelse när de fick erkännande från sina kollegor och detta ledde till att de kände trygghet i sitt arbete. Att få erkännande av sina medarbetare ansågs viktigt för sjuksköterskorna (Ekström & Idvall, 2015).

Diskussion

Metoddiskussion

För att optimera objektiviteten i studien var författarna noga med att båda skulle delta vid alla moment i studien vilka inkluderar litteratursökning, analys, tolkning, sortering och granskning av kvalitet av artiklar. För att undvika snedvidet urval valde författarna att söka litteratur från olika källor (Willman et al., 2011). Artiklarna som ingick i studien valdes ut i databaserna Cinahl och PubMed. Författarna ansåg att databaserna var lämpliga för att söka litteratur i eftersom de svarade på ämnesområdet och informationsbehovet till examensarbetet. I första hand söktes litteratur i databasen Cinahl, sedan kompletterades sökningen med databasen PubMed för att bredda och täcka ämnesområdet. En begränsning i studien kan vara att författarna inte använde fler än två databaser och betydelsefull information från andra databaser kan ha gått förlorad.

Vid litteratursökningen utgick författarna från syftet och skrev ner olika ord som bäst representerade ämnet. Tesaurus användes för att få fler eller färre träffar inom ämnet som ska studeras (Östlundh, 2012). Författarna använde den booleska söktekniken AND för att effektivisera sökningen genom att få fram ett samband mellan de utvalda sökorden. I en sökning användes trunkeringar (*), för sökordet experienc* för att kunna bredda träffarna i sökningen (Östlundh, 2012).

Samtliga funna artiklar i databasen Cinahl var peer review granskade vilket anses vara en kvalitetsindikator (Willman et al., 2011). I databasen PubMed fanns inte peer review som val för avgränsning i litteratursökningen. Författarna gick istället manuellt in i de tidskrifter där artiklarna var publicerade och bekräftade att de var peer reviewed granskade. Avgränsningen "English language" användes i båda databaserna för att den största delen av vetenskaplig publicering av artiklar sker på engelska (Östlundh, 2012). Författarna valde att begränsa litteratursökningarna till tio år. Dock kunde litteratursökningen begränsats upp till 15 år som

kunde bidragit till betydelsefull information. Författarna valde dock att inte göra det för att studiens resultat skulle bli aktuellt som möjligt.

Författarna valde att i analysen av artiklarna inkludera en artikel där de nytexaminerade deltagarna arbetade både på sjukhus och kommunal hemsjukvård. I artikeln framgår det dock tydligt vilken del i texten som framkom från deltagare som arbetade på sjukhus. Det gjorde att författarna kunde analysera endast den del som behandlade sjukhusarbetande sjuksköterskor. Text som framkom från deltagare från kommunal hemsjukvård exkluderades alltså ur analysen. I analysen inkluderades en artikel som beskrev upplevelser från nytexaminerade sjuksköterskor samt sjuksköterskestudenters förväntningar under sista året på utbildningen. Författarna analyserade dock enbart den del i texten som beskrev de nytexaminerade sjuksköterskornas upplevelser. Under litteratursökningen framkom två artiklar som svarade på studiens syfte men som behandlade nytexaminerade sjuksköterskor som arbetade på en intensivvårdsavdelning. Författarna valde att exkludera dem eftersom att intensivvård vanligtvis inte motsvarar allmänsjuksköterskans kompetensområde. Ytterligare artiklar som svarade på studiens syfte var artiklar som handlade om psykiatrisk slutenvård. Författarna valde att exkludera dessa då det finns stora skillnader mellan den psykiatriska slutenvården och den somatiska sjukhusvården. På grund av skillnaderna kan upplevelserna av arbetet vara annorlunda vilket kunde påverka studiens resultat. Artiklarna som svarade på examensarbetets syfte och ansågs vara relevanta granskades enligt mall för kvalitetsbedömning av studier med kvalitativ metod (Willman et al., 2011). Efter granskningen bedömdes två artiklar ha medel vetenskaplig kvalitet, medan åtta artiklar bedömdes ha hög vetenskaplig kvalitet. Slutligen valdes tio artiklar till analysen för att de fångade det fenomen författarna ville studera i detta examensarbete (Friberg, 2012).

Åtta artiklar som ingick i studien fick godkännande av etiska kommittéer som har rollen att ta ställning till moralen i vetenskaplig forskning (Forsman, 1997). Efter att författarna granskat artiklarnas etiska resonemang, framkom det att två artiklar inte hade något etisk godkännande och bedömdes då som medel kvalitet. Artiklarna inkluderades dock i studien ändå för att en av dem uppfyllde informations-, samtyckes- och konfidentialitetskravet och den andra artikeln uppfyllde konfidentialitetskravet (Patel & Davidson, 2012). Eftersom studierna hade genomförts enligt gällande forskningsetiska principer och tillförde god information till resultatet valde författarna att inkludera dem även om de inte hade något etiskt godkännande.

Eftersom författarna inte har engelska som modersmål kan det finnas en risk för feltolkningar som kan ha påverkat studiens resultat. Författarna gjorde dock sitt allra yttersta för att tolka artiklarna korrekt genom att läsa artiklarna flera gånger om, diskutera vid oklarheter och att använda lexikon vid otydligheter. Att författarna själva inom snar framtid är nytexaminerade sjuksköterskor och har en viss förväntan över fenomenet kan detta ha påverkat studiens resultat.

För att öka tillförlitligheten läste författarna artiklarna flera gånger och genomförde dataanalysen gemensamt. Att hitta teman och underteman var en tidskrävande del i arbetet. Författarna pendlade hela tiden fram och tillbaka för att benämna de teman och underteman som framkommit under analysen. Slutligen var benämningarna för huvudteman och undertemans passande efter diskussion med handledare.

En begränsning i studiens resultat kan vara att deltagarnas erfarenheter som nytexaminerade sjuksköterskor varierade från sex månader upp till tre år. Upplevelser kunde skilja sig något mellan de nytexaminerade sjuksköterskorna som hade arbetat i sex månader kontra de som hade arbetat som sjuksköterska i tre år. I studien ingick både män och kvinnor i olika åldrar vilket ökar resultatets giltighet och överförbarhet (Lundman & Granheim-Hällgren, 2013).

Det som kunde påverka resultatet var att deltagarna var mellan 20 till 50 år och deras arbetslivserfarenheter kunde variera vilket kan påverka hur man upplever sin nuvarande arbetssituation.

Studiens resultat är ställt mot tidigare forskning och anses vara likvärdigt, vilket ökar trovärdighet (Lundman & Graneheim-Hällgren, 2013). Artiklarna som ingick i studien kommer från tre olika världsdelar vilket ses som en styrka (Polit & Beck, 2012). Författarna anser att resultatet kan vara överförbart till sjuksköterskor med lång erfarenhet som byter arbetsplats inom en ny kontext än den tidigare. Detta anser författarna är möjligt eftersom Benner (1993) menar att de sjuksköterskorna är noviser inom den nya kontexten.

Resultatdiskussion

Syftet med denna litteraturstudie var att belysa nyutexaminerade sjuksköterskors upplevelser av arbetet inom den slutna sjukvården och resultaten visar bland annat att de var oförberedda på ledarskapsrollen och att erfarna sjuksköterskor inte stöttade den nyutexaminerade sjuksköterskan. Författarna ansåg att de teman som diskuteras nedan är anmärkningsvärda.

Upplevelser av ledarskap

I resultatet framgår det att nyutexaminerade sjuksköterskor inte var accepterade som ledare av sina medarbetare och att deras kompetens som ledare var ifrågasatt. Enligt Benner (1993) råder det oklarheter kring hur en nyutexaminerad sjuksköterska uppfattas. Det finns gemensamma missuppfattningar kring den idealiska och verkliga prestationen en nyutexaminerad sjuksköterska bör behärska (Benner, 1993). Vårdpersonal bör ta i beaktning att nyutexaminerade sjuksköterskor inte ska generaliseras, hänsyn behöver tas till de enskilda behoven.

Resultatet visar att nyutexaminerade sjuksköterskor har svårigheter med att klara av den ledande rollen som yrket kräver. I en studie av Clark och Holmes (2007) framgår det att chefer för sjukhusvårdavdelningar anser att nyutexaminerade sjuksköterskors förmågor att klara av uppgifter motsvarar en tredjeårsstudent under sjuksköterskeutbildningen. Därför tillåts dem att ta tid på sig att utvecklas och kunna integrera sina kunskaper i praktiken. Det överensstämmer med Benners (1993) teori som menar att nyutexaminerade sjuksköterskor når ett stadie av kompetens först efter två till tre år av yrkeserfarenhet. Benner (1993) nämner vidare att sjuksköterskor i framtiden kommer att behöva särskilda färdigheter i relation till organisationsförmåga och behärskande i sin yrkesroll. Återigen är det betydelsefullt att poängtera att nyutexaminerade sjuksköterskor bör tillåtas att uppleva svårigheter i arbetet och bör inte pressas till situationer de känner sig obekväma med.

Enligt ICN:s etiska kod (2014) har sjuksköterskan huvudansvaret för att utarbeta och tillämpa godtagbara riktlinjer inom omvårdnad och ledning. Resultatet visar att nyutexaminerade sjuksköterskor upplever svårigheter med arbetsledning vilka inkluderar prioritering, planering, ansvar och delegering. Enligt Benner (1993) behöver den avancerade nybörjaren stöd i kliniska sammanhang och att de behöver hjälp med att prioritera arbetet. Det är svårt med prioritering eftersom nyutexaminerade sjuksköterskor arbetar utifrån allmänna riktlinjer och nu börjar bli medvetna om återkommande betydelsefulla mönster i sitt kliniska arbete. Det är viktigt att nyutexaminerade sjuksköterskor får stöd av kompetenta sjuksköterskor vid prioritering av arbetet då de ännu inte kan avgöra vad som är mest betydelsefullt. Det är högst väsentligt att den nyutexaminerade arbetar under handledning den första tiden för att lära sig att prioritera arbetet utan risk för patienter eller medarbetare. Clark och Springer (2012) skriver i sin studie att nyutexaminerade sjuksköterskor vill ha mer kunskap kring prioritering och delegering. De finner det svårt att organisera och prioritera arbetsdagen på grund av sin

bristande förmåga att upprätthålla goda rutiner i arbetet och på grund av det höga arbetstempot. Av detta kan slutsatsen dras att sjuksköterskeutbildningen bör förbereda sjuksköterskestudenter inför den arbetsledande rollen mer. Sjuksköterskeutbildningen bör även förbereda studenterna på det höga arbetstempot som råder i dagens hälso- och sjukvård.

Upplevelser av stöd

Resultatet visar att nyutexaminerade sjuksköterskor är i behov av stöd på arbetsplatsen. I studien av Dychawy-Rosner, Eklund och Isacson (2000) framkommer det att nyutexaminerade sjuksköterskor har behov av stöd i relation till lärande och utveckling på arbetsplatsen, kommunikationen med patienter och kollegor, anpassning till den nya miljön och kliniska färdigheter. Behovet av stöd relateras också till psykologiska aspekter. Enligt Benner (1993) bör detta tas hänsyn till då den nyutexaminerade sjuksköterskan saknar klinisk erfarenhet av de situationer där hen förväntas prestera. Genom detta kan slutsatsen dras att sjukvårdspersonal aktivt bör arbeta för att stötta den nyutexaminerade sjuksköterskan som är i behov av stöd för att underlätta för hen den första tiden i yrket.

Det framgår i resultatet att den nyutexaminerade sjuksköterskan saknar stöd av sina kollegor. Den nyutexaminerade sjuksköterskan upplever stress när hen inte får stöd av sina medarbetare (Clark & Springer, 2012; Duchscher, 2009; Ohlsson, 2009). Enligt Socialstyrelsens kompetensbeskrivning (2005) för legitimerad sjuksköterska har en nyutexaminerad sjuksköterska ett särskilt behov av god introduktion och behöver ges möjlighet till att utveckla sin yrkesskicklighet innan hen utför de mest krävande arbetsuppgifter. En slutsats som kan dras utifrån detta är att om den nyutexaminerade sjuksköterskan får stöd under sin första tid i yrket kan hen ges möjlighet till och påskynda utvecklingen till att bli en självständig och kompetent sjuksköterska. Enligt Benner (1993) är stödstrukturer inom organisationen viktig för en stabil personalsituation. Genom personalstabilitet kan optimala arbetsprestationer uppnås. Slutligen kan konklusionen dras att verksamheten borde gynnas på sätt att när stöd ges till den nyutexaminerade sjuksköterskan ökar därigenom självförtroendet hos den nyutexaminerade sjuksköterskan. Självförtroendet kan bidra till att den nyutexaminerade sjuksköterskan klarar av enskilda uppgifter självständigt och därmed ges möjligheten till utveckling och mindre arbetsbelastning i arbetsgruppen.

Slutsats

Resultaten i denna studie visar att nyutexaminerade sjuksköterskor upplever svårigheter med ledarskapsrollen i yrket vilket innefattar att ha stort ansvar och att organisera arbetet. De känner sig utanför gruppen och arbetsmiljön upplevs som hierarkisk innefattande förödmjukelse och maktspel. Nyutexaminerade sjuksköterskor upplever behov av stöd i arbetet men detta tillgodoses inte av kollegor. En bristande kunskap upplevdes i förhållande till kunskapen som krävs i yrket. Nyutexaminerade sjuksköterskor känner sig osäkra i sin yrkesroll där höga krav och förväntningar gav dem en känsla av otillräcklighet. Kollegor och chefer bör bemöta den nyutexaminerade sjuksköterskans behov på ett adekvat sätt för att skapa en vänlig och stöttande arbetsmiljö som i sin tur kan bidra till professionell utveckling hos den nyutexaminerade sjuksköterskan.

Praktiska implikationer

Examensarbetet kan bidra till sjuksköterskans kompetensutveckling genom ökad kunskap om hur nyutexaminerade sjuksköterskor upplever sin första tid på arbetet. Examensarbetet kan

användas som en hjälp för både erfarna sjuksköterskor och sjuksköterskestudenter. Erfarna sjuksköterskor kan med hjälp av denna studie få möjlighet att sätta sig in i en nyutexaminerad sjuksköterskas perspektiv. Genom detta kan de stödja och underlätta för den nyfärdiga sjuksköterskan i omvårdnadsarbetet. Sjuksköterskestudenten ges möjlighet att kunna förbereda sig väl inför yrket och därigenom kunna minska prestationsångesten och stressen som kan uppstå. Ur ett större perspektiv kan studien bidra med argument för att varje nyutexaminerad sjuksköterska borde erbjudas en AT-tjänstgöring liknande den läkare får.

Förslag till fortsatt kunskapsutveckling inom sjuksköterskans kompetensområde

Denna studie har belyst hur nyutexaminerade sjuksköterskor upplever arbetet på sjukhus. Detta kan bidra till kunskapsutveckling hos medarbetare som möter den nyutexaminerade sjuksköterskan på en sjukhusavdelning. Dock behövs vidare forskning inom ämnet för att på bästa sätt kunna stötta och underlätta för den nyutexaminerade sjuksköterskan. Förslag till vidare studier kan vara att ta reda på vilka faktorer som underlättar för den nyutexaminerade sjuksköterskan den första tiden i yrket. Författarnas egna behov av vidare kunskap är vilka förväntningar erfarna sjuksköterskor har på nyutexaminerade sjuksköterskor.

Referenser

- Benner, P. (1993). Från novis till expert: mästerskap och talang i omvårdnadsarbetet. Lund: Studentlitteratur
- Bisholt, B. K. (2012). The learning process of recently graduated nurses in professional situations — Experiences of an introduction program. *Nurse Education Today*, 32(3), 289-293. doi:10.1016/j.nedt.2011.04.008
- Clark, C. M., & Springer, P. J. (2012). Nurse residents' first-hand accounts on transition to practice. *Nursing Outlook*, 60(4), e2-8. doi:10.1016/j.outlook.2011.08.003
- Clark, T., & Holmes, S. (2007). Fit for practice? An exploration of the development of newly qualified nurses using focus groups. *International Journal Of Nursing Studies*, 44(7), 1210-1220.
- Deppoliti, D. (2008). Exploring how new registered nurses construct professional identity in hospital settings. *Journal Of Continuing Education In Nursing*, 39(6), 255-262. doi:10.3928/00220124-20080601-03
- Duchscher, J. (2009). Transition shock: the initial stage of role adaptation for newly graduated Registered Nurses. *Journal Of Advanced Nursing*, 65(5), 1103-1113. doi:10.1111/j.1365-2648.2008.04898.x
- Dychawy-Rosner, I., Eklund, M., & Isacson, Å. (2000). Direct care staff's need for support in their perceived work role in day activities units. *Journal Of Nursing Management*, 8(1), 39-48. doi:10.1046/j.1365-2834.2000.00139.x
- Ekström, L., & Idvall, E. (2015). Being a team leader: newly registered nurses relate their experiences. *Journal Of Nursing Management*, 23(1), 75-86. doi:10.1111/jonm.12085
- Forsman, B. (1997). *Forskningsetik – En introduktion*. Lund: Studentlitteratur
- Friberg, F. (2012). Att bidra till evidensbaserad omvårdnad med grund i analys av kvalitativ forskning. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats – vägledning för litteraturbaserade examensarbeten* (s. 121-132). Lund: Studentlitteratur
- Glynn, P., & Silva, S. (2013). Meeting the Needs of New Graduates in the Emergency Department: A Qualitative Study Evaluating a New Graduate Internship Program. *JEN: Journal Of Emergency Nursing*, 39(2), 173-178. doi:10.1016/j.jen.2011.10.007
- Graneheim Hällgren, U & Lundman, B. (2012). Kvalitativ innehållsanalys. I M. Granskär., & B. Höglund-Nielsen (Red.), *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård: (s. 187-201)*. Lund: Studentlitteratur
- International Council of Nurses. (2014). *ICN:s etiska kod för sjuksköterskor* (Rev.utg.). Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening. Hämtad 2015-04-21, från http://www.swenurse.se/globalassets/publikationer/etik-publikationer/sjukskoterskornas.etiska.kod_2014.pdf
- Jackson, C. (2005). The experience of a good day: a phenomenological study to explain a good day as experienced by a newly qualified RN. *International Journal Of Nursing Studies*, 42(1), 85-95.

- Kelly, J., & Ahern, K. (2009). Preparing nurses for practice: a phenomenological study of the new graduate in Australia. *Journal Of Clinical Nursing*, 18(6), 910-918. doi:10.1111/j.1365-2702.2008.02308.x
- Kelly, B. (1998). Preserving moral integrity: a follow-up study with new graduate nurses. *Journal Of Advanced Nursing*, 28(5), 1134-1145. doi:10.1046/j.1365-2648.1998.00810.x
- Malouf, N., & West, S. (2011). Fitting in: A pervasive new graduate nurse need. *Nurse Education Today*, 31(5), 488-493. doi:10.1016/j.nedt.2010.10.002
- Odland, L., Sneltvedt, T., & Sörlie, V. (2014). Responsible but unprepared: Experiences of newly educated nurses in hospital care. *Nurse Education In Practice*, 14(5), 538-543. doi:10.1016/j.nepr.2014.05.005
- Ohlsson, U. (2009). *Vägen in i ett yrke: en studie av lärande och kunskapsutveckling hos nyutbildade sjuksköterskor* (Doktorsavhandling, Örebro Studies in Conditions of Democracy). Örebro: Örebro universitet. Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:159707/FULLTEXT01.pdf>
- O'Shea, M., & Kelly, B. (2007). The lived experiences of newly qualified nurses on clinical placement during the first six months following registration in the Republic of Ireland. *Journal Of Clinical Nursing*, 16(8), 1534-1542. doi:10.1111/j.1365-2702.2006.01794.x
- Patel, R. & Davidsson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder – Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Studentlitteratur: Lund
- Polit, D.F. & Beck, C.T. (2012). *Nursing research: generating and assessing evidence for nursing practice*. (9.ed.) Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins
- Rudman, A., & Gustavsson, J. P. (2011). Early-career burnout among new graduate nurses: A prospective observational study of intra-individual change trajectories. *International Journal Of Nursing Studies*, 48(3), 292-306. doi:10.1016/j.ijnurstu.2010.07.012
- Segesten, K. (2012). Att välja ämne och modell för sitt examensarbete I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats – vägledning för litteraturbaserade examensarbeten* (s. 121-132). Lund: Studentlitteratur
- Socialstyrelsen (2005). *Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska*. Stockholm: Socialstyrelsen. Hämtad 2015-04-20, från http://www.socialstyrelsen.se/lists/artikelkatalog/attachments/9879/2005-105-1_20051052.pdf
- Statistiska centralbyrån (2014). *Trender och prognoser 2014*. Hämtad 2015-05-05, från http://www.scb.se/Statistik/ Publikationer/UF0515_2014I35_BR_AM85BR1401.pdf
- Wangensteen, S., Johansson, I., & Nordström, G. (2008). The first year as a graduate nurse - an experience of growth and development. *Journal Of Clinical Nursing*, 17(14), 1877-1885. doi:10.1111/j.1365-2702.2007.02229.x
- Willman, A., Stoltz, P., & Bahtsevani, C. (2011). *Evidensbaserad omvårdnad – En bro mellan forskning och klinisk verksamhet*. Lund: Studentlitteratur
- Östlundh, L. (2012). Informationssökning. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats – vägledning för litteraturbaserade examensarbeten* (s. 57-79). Lund: Studentlitteratur

HÖGSKOLAN VÄST
Institutionen för omvårdnad, hälsa och kultur

Checklista för informationssökning

1. Databas Cinahl 150330	Sökord	Träffar	Lästa titlar	Lästa abstract	Lästa artiklar	Valda artiklar
#1	(MH "New graduate nurses")	4061				
#2	(MH "Job experiences")	6000				
#3	#1 AND #2	124				
Begränsningar	2005-2015, English language, Peer reviewed	70	70	21	7	2

2. Databas Cinahl 150330	Sökord	Träffar	Lästa titlar	Lästa abstract	Lästa artiklar	Valda artiklar
#1	Newly qualified nurses	404				
#2	Experienc*	178752				
#3	#1 AND #2	138				
Begränsningar	2005-2015, English language, Peer reviewed	87	87	20	9	3

3. Databas PubMed 150402	Sökord	Träffar	Lästa titlar	Lästa abstract	Lästa artiklar	Valda artiklar
#1	New graduate nurses	1371				
#2	Experiences	129915				
#3	#1 AND #2	171				
Begränsningar	10 år; engelska	110	110	15	6	3

4. Databas Cinahl 150402	Sökord	Träffar	Lästa titlar	Lästa abstract	Lästa artiklar	Valda artiklar
#1	MM “New graduate nurses”	2834				
#2	MM “Work experiences”	1459				
#3	#1 AND #2	48				
Begränsningar	2005-2015, English language, Peer reviewed	30	30	15	3	1

HÖGSKOLAN VÄST
Institutionen för omvårdnad, hälsa och kultur

Översikt av analyserad litteratur

	Problem och syfte	Ansats och metod	Urval och studiegrupp	Huvudsakligt resultat	Kvalitetsgranskning
Författare Ekström, L. & Idvall, E. Årtal 2015 Land Sverige	Att undersöka hur nyutexaminerade sjuksköterskor upplever sin ledarroll på sjukhus-avdelningen	Kvalitativ metodansats med intervjuer. Kvalitativ innehålls analys.	12 deltagare. En man och 11 kvinnor deltog i studien. Åldern på deltagarna var 24-43 år.	Känsla av att vara i en okänd värld. Sträva efter att betraktas som ledare. Att lära sig leda. Ha mod, styrka och vilja att leda. Att ha ansvar för allting som omger en patient.	Hög
Författare Odland, L.H., Sneltvedt, T. & Sørli V. Årtal 2014 Land Norge	Att belysa upplevelser av att vara nyligen utbildad sjuksköterska inom internmedicin och kirurgi.	Kvalitativ metodansats. En fenomenologisk hermeneutisk studie.	Åtta nyutexaminerade sjuk-sköterskor deltog i studien. Sju kvinnor och en man. Åldern var 23-32 år.	Att vara oförberedd. Att vara ansvarig.	Hög
Författare Glynn, P. & Sheila, S. Årtal 2013 Land USA	Att utforska förväntningar och erfarenheter av att som nyutexaminerad arbeta på akutmottagning under ett internt introduktionsprogram.	Kvalitativ metodansats med intervju-metodik.	Åtta nyutexaminerade sjuk-sköterskor deltog i studien. Åldern var 24-50 år.	Förvärv av nya kunskaper och färdigheter i ett specialist område. Bli mer skicklig. Hjälpa med rollövergång.	Medel
Författare Bisholt, B. Årtal 2012 Land Sverige	Att analysera och beskriva hur nyutexaminerade sjuksköterskor lär sig på arbetsplatsen och hur de söker mening i möten med arbetsmiljön.	Kvalitativ metod med intervjuer, observationer och fältanteckningar.	18 nyutexaminerade sjuk-sköterskor som arbetar på olika vårdavdelningar på sjukhus. 16 kvinnor och två män deltog.	Interaktion och strategier mellan master och novice som är viktiga för kunskaps-	Hög

Bilaga II

			Åldern deltagarna var 23-46 år.	utveckling. Förmåga att hantera olika patient-situationer. Förmåga att planera det egna arbetet.	
Författare Malouf, N. & Sandra, W. Årtal 2011 Land Australien	Att belysa nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter av att börja arbeta på akutmottagning.	Kvalitativ metod med djup-intervjuer. Grounded theory.	Nio nyutexaminerade sjuk-sköterskor.	Svårigheter att passa in i den sociala gruppen.	Hög
Författare Kelly, J. & Ahern, K. Årtal 2009 Land Australien	Att utforska förväntningar som sjuksköterskestudenter har i sista året av utbildning och att beskriva vilka upplevelser nyutexaminerade sjuksköterskor har under de första sex månader som anställd.	Kvalitativ metodansats med semi-strukturerade intervjuer.	13 deltagare, 11 kvinnor och två män deltog i studien. Åldern var 20-50 år.	Oförberedda på det stora ansvaret. Upptäcka omvårdnads kultur och språk. Maktspel och hierarki. Rollkonflikt, splittrad i rollen som sjuksköterska	Hög
Författare Deppoliti, D. Årtal 2008 Land USA	Att beskriva och utforska faktorer som bidrar till utveckling av yrkesidentitet på sjukhus från ett till tre år efter examen.	Kvalitativ metodansats med djupintervjuer med öppna frågor.	16 deltagare, 13 kvinnor och tre män deltog i studien. Åldern var mellan 20-57 år.	Ansvar, lärande och perfektion. Förhandling för makt och myndighet. Splittring i omvårdnad.	Medel
Författare Wangenstein, S., Johansson, I. & Nordström, G. Årtal 2008 Land Norge	Att belysa hur nyutexaminerade sjuksköterskor upplever sitt första år som sjuksköterska.	Kvalitativ metodansats med individuella intervjuer.	12 nyutexaminerade sjuksköterskor på sjukhus. Två män och 10 kvinnor. Åldern var 23-44 år.	Erfarenhet av att vara ny. Skaffa sjuksköterska erfarenhet. Skaffa kompetens.	Hög
Författare O'Shea, M. & Kelly, B. Årtal 2007	Att undersöka upplevelser av nyutexaminerade sjuksköterskor på klinisk placering under de första sex	Kvalitativ metodansats. En fenomenologisk hermeneutisk studie.	Tio nyutexaminerade sjuksköterskor deltog i studien.	Upplevelser av att vara legitimerad. Aspekter av stress i sjuksköterskans	Hög

Bilaga II

Land Irland	månaderna efter registreringen.			roll.	
Författare Jackson, C. Årtal 2005 Land Storbritannien	Att beskriva nyutexaminerade sjuksköterskors upplevelse av en bra dag	Kvalitativ metod med intervjuer och fenomenologisk deskriptiv metodansats.	Åtta kvinnliga nyutexaminerade sjuk-sköterskor. Åldern var 20-30 år.	Göra något bra, känsla av att vara kompetent. Goda relationer med patienter. Känsla av att man har uppnått något. Förmåga att organisera, planera och prioritera arbete. Väl fungerande team-work.	Hög

HÖGSKOLAN VÄST
Institutionen för omvårdnad, hälsa och kultur

Mall för kvalitetsbedömning av studie med kvalitativ metod

Hämtad från Willman, A., Stoltz, P., & Bahtsevani, C. (2011). *Evidensbaserad omvårdnad. En bro mellan forskning & klinisk verksamhet*. Lund: Studentlitteratur.

Beskrivning av studien

Finns det ett tydligt syfte? Ja Nej Vet ej

Patient- (informant-) karaktäristika

Antal

Ålder

Man/kvinna

Är kontexten presenterad? Ja Nej Vet ej

Finns etiskt resonemang? Ja Nej Vet ej

Urval

- Relevant? Ja Nej Vet ej

- Strategiskt? Ja Nej Vet ej

Metod för

- Är urvalsförfarandet tydligt beskrivet? Ja Nej Vet ej

- Är datainsamling tydligt beskrivet? Ja Nej Vet ej

- Är analys tydligt beskrivet? Ja Nej Vet ej

Giltighet Ja Nej Vet ej

- Är resultatet logiskt och begripligt? Ja Nej Vet ej

- Råder datamätnad? Ja Nej Vet ej

- Råder analysmättnad? Ja Nej Vet ej

Kommunicerbarhet Ja Nej Vet ej

- Är resultatet klart och tydligt? Ja Nej Vet ej

- Redovisas resultatet i förhållande till teoretisk referensram? Ja Nej Vet ej

- Genereras teori? Ja Nej Vet ej

Huvudfynd

Vilket/-n fenomen/upplevelse/mening beskrivs? Är beskrivning/analys adekvat?

.....
.....
.....
.....

Sammanfattande bedömning av kvalitet

Hög Medel Låg

Kommentarer

.....

.....

Granskare (sign.).....

Högskolan Väst

Institutionen för omvårdnad, hälsa och kultur

461 86 Trollhättan

Tel 0520-22 30 00 Fax 0520-22 30 99

www.hv.se